

Avskaffad skattereduktion för fackföreningsavgift (Fi2018/03888/S1)

Bakgrund

Rätt till skattereduktion för fackföreningsavgift återinfördes från och med den 1 juli 2018. Regler om skattereduktion för sådan avgift fanns tidigare under åren 2002-2006 men avskaffades den 1 januari 2007. Riksdagen beslutade den 12 december 2018 att till regeringen överlämna finansutskottets betänkande Statens budget 2019 Rambeslutet, med anmälan att riksdagen samma dag bifallit bland annat reservation 5 under punkt 2 i utskottets förslag till riksdagsbeslut (prop. 2018/19:1, bet. 2018/19:FiU1, rskr. 2018/19:62).

Av reservationen framgår att Moderaterna och Kristdemokraterna föreslår att riksdagen ska tillkännage att regeringen ska återkomma med förslag om ytterligare förändringar i skatte- och avgiftsregler avseende bland annat avskaffad skattereduktion för fackföreningsavgift. Reglerna ska träda i kraft den 1 april 2019.

Om Naturvetarna

Naturvetarna är fackförbundet för akademiker inom naturvetenskap. Våra närmare 33 000 medlemmar arbetar inom livsvetenskaperna, miljö, jord, skog, de fysiska vetenskaperna, matematik och informationsteknologi. Av dessa arbetar närmare 4 300 med vetenskaplig forskning och utveckling. Omkring 4 500 är anställda och 1 900 studerar inom universitet och högskola. Drygt en fjärdedel av medlemmarna har disputerat. Naturvetarna är kontaktförbund för Karolinska Institutet och Sveriges lantbruksuniversitet samt de flesta statliga forskningsfinansiärer.

Naturvetarnas synpunkter

4. Avskaffad skattereduktion för fackföreningsavgift

Utredningens förslag: Skattereduktion för fackföreningsavgift avskaffas från och med den 1 april 2019. I kontrolluppgifter som avser kalenderåret 2019 ska uppgift lämnas endast om medlemsavgifter som betalats före den 1 april 2019.

Naturvetarnas synpunkter: Den skattereduktion för fackföreningsavgift som trädde i kraft den 1 juli 2018 var förbundet ljummet inställd till. Det är självfallet positivt för våra medlemmar att kunna få tillbaka lite på skatten men det är ingen avgörande fråga för förbundet. Även när denna skattereduktion nu tas bort har Naturvetarna inte så mycket att tillföra i termer av om vi tillstyrker eller avstyrker själva reduktionen i sig.

Däremot avstyrker förbundet utifrån den ryckighet som det innebär att införa en åtgärd den 1 juli 2018 för att sedermera ta bort densamma den 1 april 2019. Om skattereduktionen nu ska tas bort krävs bättre framförhållning, på samma sätt som man inte över en natt ändrar spelreglerna för andra aspekter som rör den svenska arbetsmarknadsmodellen.

Förbundet konstaterar samtidigt att det verkar finnas en övertro från olika sidor inom politiken av vad en sådan här skattereduktion i praktiken innebär för fackförbund, den svenska partsmodellen och arbetsmarknaden. Både införandet av skattereduktionen och borttagandet av densamma, mindre än ett år senare, är ryckig symbolpolitik när den är som sämst anser Naturvetarna.

Avslutande reflektioner

Förbundet konstaterade när skattereduktionen återinfördes den 1 juli 2018 att den konsekvensanalys som gjordes var naiv i stora delar. Där fördes nämligen bland annat ett resonemang om att denna förändring skulle kunna *"medföra att fler ansluter sig till en fackförening, vilket då skulle medföra att fackens inflytande ökar."*

Naturvetarna konstaterade i sitt remissvar då att det var de sammantagna förändringarna som gjordes avseende arbetslöshetskassor och skattereduktioner för fackförenings- och arbetslöshetskasseavgifter 2008 som gjorde att organisationsgraden i fackförbund sjönk kraftigt då. En minskning i organisationsgraden som fackförbund inte har lyckats hämta hem sedan dess. En skattereduktion gör vare sig till eller från i denna fråga anser Naturvetarna, om den inte åtföljs av att sittande regering tydligt visar sin tro på den svenska partsmodellen och vikten av en hög facklig anslutningsgrad.

För förbundets vidkommande skulle det vara tacknämligt om spelreglerna avseende den svenska partsmodellen kan ligga långsiktigt, både i stort och smått, såvida inte parterna själva förhandlar fram nya regler. Den svenska partsmodellen har tjänat Sverige väl och när politiken genomför saker som berör parterna utan trepartsdialog, med samtliga konstellationer på arbetsmarknaden, blir det sällan särskilt bra.

NATURVETARNA

Per Klingbjer
Förbundsdirektör

Kristofer Jerving
Utredare